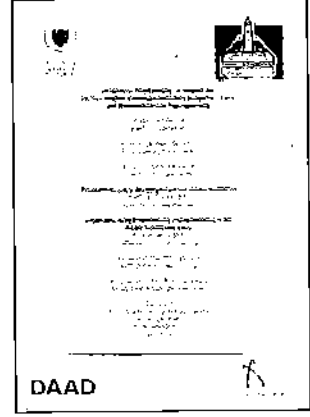

Prof. Dr. Şeyda Ozil
Alman Dili ve Edebiyatı
Anabilim Dalı

**„Internationale Fachkonferenz-
Interkulturelle Kommunikation.
Perspektiven einer
anwendungsorientierten Germanistik“.
Ain-Shams Üniversitesi, Al-Asun
Fakültesi, Kahire, 9 – 12 Kasım 2009**

DAAD'nin Kahire Bürosu Başkanı Christian Hülshörster, kongrenin açılış konuşmasında Mısır Alman Filolojisi'nin, Arapça konuşan ülkelerin Alman filolojileri arasında en eskilerinden biri, ama kesinlikle en büyüğü olduğunu söyledi. Hülshörster'e göre, Mısır Alman Filolojisi, 21. yüzyılım başlıca özelliklerinden olan globalleşme ve meslek eğitimi yönelimlerine en hızlı ayak uyduran bir kurum olarak her zaman ön sıralarda yer almıştır. Nitekim, Batı ülkeleriyle her zaman bilimsel açıdan ilişki içinde olan Mısır üniversitelerinden Kahire Ain-Shams Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Leipzig Üniversitesi ile bundan iki yıl önce (2007) Alman Dili Eğitimi alanında çift diploma veren olan bir ortak master programı başlatmış. Gelecek yıl da yine aynı üniversitenin Dil ve Çeviri Fakültesi Almanya'nın Wuppertal Üniversitesi ile bir ortak master programı açmaya hazırlanıyor. "Kültürlerarası İletişim" adlı bu ortak programın her iki üniversitenin Alman filolojileri arasında kurulması kararlaştırılmış. Hazırlıkları yaklaşık iki yıldır devam eden master çalışmaları çok yönlü bir proje olarak görülüyor. Çeşitli kurumlarca desteklenen bu master projesi çerçevesinde Almanya ve Mısır Alman Filolojisi uzmanları birçok kez bir araya gelmiş, toplantılar yapmışlar. Şimdi de açılacak programın filolojik temel alanlar olarak nitelenen dil, edebiyat, medya vb. konularda ders içeriklerini oluşturuyorlar. Program ayrıca iktisat, turizm vb. gibi iş alanlarını da göz önünde bulunduruyor ve bu konularda da ders içeriği hazırlıkları son aşamasına gelmiş durumda. Programı hazırlarken öncelikle kültürlerarası iletişim kuram ve yöntemlerini temel alıyorlar. Verilen açıklamalardan yola çıkarak programın

amacını, kültürlerarası iletişim temelinde, Alman firmaları ve kültür kurumlarında ya da Almancayla ilişkili meslek alanlarında çalışabilecek eleman yetiştirmek olarak özetleyebiliriz.

9 ile 12 Kasım tarihleri arasında düzenlenen 3 günlük kongre de önümüzdeki yıl açılması planlanan bu ortak master programı çerçevesinde yapıldı. Programın ana amacına uygun olarak “Uluslararası Uzmanlık Kongresi – Kültürlerarası İletişim” adını taşıyan kongreye, İstanbul Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinden Prof. Dr. Tülin Polat ile birlikte katıldık. Kongrede, kültürlerarası etkileşim kuramları temelinde bir yandan ortak master programının bilimsel temellerini pekiştirmek, diğer yandan bu tür master programları olan ya da açmayı planlayan üniversitelerin temsilcilerini bir araya getirmek amaçlanmıştır. Bu doğrultuda kongreye Mısır ve Almanya’dan kültürlerarası çalışmalar, dil, edebiyat, medya, alanlarından katılan çok sayıda uzmanın yanı sıra İspanya, İsviçre, İtalya ve Türkiye’den Alman dili ve edebiyatı uzmanları çağrılmıştı.

Kongrenin ilk gününde, master programına ilişkin bilgilerin verildiği açılış konuşmalarından sonra yapılan ilk sunum, globalleşme çerçevesinde kültürlerarası iletişim konusundaydı. Saarland Üniversitesi profesörlerinden Hans Jürgen Lüsebrick önce tarihsel bir çizgi çizerek globalleşmenin gelişimini gösterdi ve günümüzde globalleşmenin yönelimleri, etkileri, bu alandaki anlayış ve görüşler ile yöntemsel yaklaşımlar üzerinde duran açıklayıcı, toparlayıcı, övgüye değer bir konuşma yaptı. Birinci gün öğleden sonra ve ikinci gün gerçekleştirilen yarım günlük oturumlar sırasıyla dil, edebiyat ve medya konularına ayrılmıştı. İster dil ister edebiyat ister medya olsun bu sunumlarda genel olarak alanın kültürlerarası iletişim açısından önemi vurgulandı ve çoğunlukla karşılaştırmalı çalışmalara yer verildi. Örneğin edebiyat alanında edebiyatın kültürlerarası iletişim açısından işlevi, Almanya ve Mısır edebiyat eserlerinin karşılaştırılması, üzerinde durulan konulardı. Dil ve medya alanındaki sunumlarda da bu kez dil ve medya aynı bakışların odağına yerleşmişti.

Dil, edebiyat ve medya alanlarındaki sunumlardan sonra, Mısır’daki Alman firmalarının ve kültür kuruluşlarının temsilcilerinin katıldığı bir panel yapıldı. Panelde, önce, açılması planlanan “Kültürlerarası İletişim” adlı bu yeni master programını tamamlayan öğrencilerin hangi donanımlara sahip olmalarının beklendiği açıklandı. Bu açıklamalara göre, programın amacı iktisat, medya, turizm vb. meslek alanlarına yönelik Almanca ve Arapçaya hakim, ayrıca iki kültürü belli bir yere kadar tanıyan mezunlar yetiştirmek olduğu belirtildi.

Bunun ardından, söz konusu master programını bitirecek öğrencilerin firmalar tarafından aranan niteliklere sahip elemanlar olup olmadıkları tartışıldı. Tartışmalar sonunda, özet olarak panel katılımcıları açılacak master programına olumlu baktıklarına, işe alacakları elemanlarda belirtilen donanımlara sahip olanları tercih edebileceklerine işaret ettiler.

Kongrenin son gününün konusu başka ülkelerdeki bu tür master programları ve bu programlardan mezun olanların meslek alanlarıydı. Diğer ülkelerin yanı sıra Türkiye'den katılan öğretim üyeleri olarak biz de, Almanca eğitimi alan öğrencilere yeni iş olanakları yaratabilmek için bir öneri olarak hazırlamakta olduğumuz master programını sunduk. Çünkü Mısır'da olduğu gibi ülkemizde de Almanca bölümleri mezunları genellikle eğitimlerini aldıkları uzmanlık konularından çok farklı iş alanlarına yönelmek zorunda kalıyorlar. Yani öğrencilerimiz eğitimini gördükleri alanlarda değil de, çoğunlukla Almanca'nın geçerli olduğu turizm, ticaret vb. alanlarda iş buluyorlar. Dolayısıyla öğrencilere hem bu alanlara yönelik hem de Almanca'nın kullanıldığı Mısır, Türkiye gibi yabancı ülke kültürü ile Almanya kültürünü daha yakından ele alan kültürlerarası bir eğitimin verilmesi onları istenilen elemanlar durumuna getirebileceği kongrenin temel düşüncesi olarak öne çıktı. Aynı düşünce Mısır gibi birçok başka ülkenin Alman filolojilerini farklı programlar açmaya yönlendiriyor. Özellikle Mısır Alman filolojisinin amaçladığı gibi çift diplomalı master eğitimi öğrenciler tarafından da arzulanan bir eğitim modeli oluşturuyor. Kongrenin son günü yapılan ve çeşitli ülkelerin benzer yüksek lisans programlarının tartışıldığı oturumlardaki bilgi alış verişi gerek bizim açmak istediğimiz gerekse Mısır Üniversitesi'nin hazırlamakta olduğu master programlarına katkı sağlayacak nitelikteydi.

Kongrenin başka bir olumlu yönü de, paralel oturumlar olmadığından her oturumun tüm katılımcılar tarafından izlenebilmesi ve sunumların sonunda, herkes bir arada olduğundan zaman kısıtlamasına fazla dikkat etmeden tartışma ve katkıların devam etmesiydi. Böylece yapılan tartışmaların ve sunumların hem ev sahiplerine hem de katılımcılara büyük katkısının olduğunu düşünüyorum. Mısır Ain Shams Üniversitesi'nde açılacak ortak master projesi çerçevesinde yapılan bu kongrenin, bir yandan bu yeni master programını daha sağlam temeller üzerine oturttuğu bir yandan da diğer ülke temsilcilerine yeni fikirler ve yeni açılımlar getirdiği kanısındayım.

Katıldığımız kongre DAAD'nin desteği ile gerçekleştirilmişti ve kongrenin açılışından önceki akşam DAAD'nin Kahire temsilciliğinde bir davet verildi. İlk

olarak bu davette Kahire Alman filolojisi temsilcileri ile tanışma fırsatı elde ettik, sonra da kongre boyunca çeşitli ülkelerin Alman dili ve edebiyatı uzmanlarını tanıdık ve onlarla fikir alışverişinde bulunduk. Toplantının Ain Shams Üniversitesi'nin Dil ve Çeviri Fakültesi'nin toplantı salonunda yapılması nedeniyle özellikle Alman filolojisi öğrencilerini tanıma ve onlarla sohbet edebilme fırsatımız da oldu. Burada bizleri şaşırtan, aynı zamanda da sevindiren, öğrencilerin Türkiye'ye ve Türkiye'deki televizyon dizilerine büyük ilgi duymaları oldu. Hemen hemen hepsi Türkiye'ye gelmek ve Türkiye'yi tanımak istiyorlardı.